

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Körberjeve skrbi.

Razgovor, ki ga je imel ministrski predsednik Körber z nekim sodnikom dunajske »Oesterr. Volkszeitung«, kaže, da ima vlada glede prihodnjega zasedanja poslanske zbornice precejšnje skrbi. Körber se je izrazil tako-le:

»Letos nisem imel nikakih počitnic. Moral sem delati noč in dan, da sem popolnoma izpolnil svoje dolžnosti. Poleg neštivilnih tekočih opravil sem imel tudi s političnimi zadevami polno dela. V tem oziru je bilo prav v zadnjem času mnogo opravkov. Od 15. avgusta ga ni bilo dneva, da bi se ne vršile kake konference. 15. avgusta je bila prva konferenca zaradi kompromisa v češkem veleposestvu. Seveda so bili gospodje vsi jedini v tem, da je kompromis nemogoč in so se dolgo upirali tudi najmanjši koncesiji. Večkrat mi je ginevalo upanje, da dosežem nameravani rezultat. S pomočjo nekaterih gospodov so bile končno odstranjene ovire; skušalo se je, ublažiti nasprotja in kompromis se je vendarle dosegel. Ta stvar je zdaj srečno dognana. Toda če je treba vsak dan, vštveši nedelje in praznike, konferirati, pisati in se truditi, začne veselje do dela pojemati in človek postane truden. Moral bi lagati, ako bi hotel svojo utrujenost tajiti. Pri taki utrujenosti se rodi nehote misel, ni li kje kak naslednik, ki bi zamogel opravila prevzeti. Skušal bom, svojo dolžnost izpolnjevati, saj sem uradnik in vem, da se mora služba vestno izpolnjevati. Volje mi ne bo zmanjkalo, toda več kakor to, kar je moja dolžnost, mi ni treba storiti. Jaz se dobro zavedam, da bodo v drž. zboru zopet težave, katere bo treba premagati. Hodil bom v parlamentu slej kakor prej po tisti poti, na katero sem krenil. Storil bom vse, kar je mogoče, da se nasprotja ublaže, da ugodim željam in približam stranke drugo drugi. Upam, da bo moje prizadevanje imelo uspeh. Ako se pa moje prizadevanje ne posreči, ako se te težave pomnože, po-

tem se hočem umakniti komu drugemu, kateremu bodo gospodje bolj nasproti prišli. Moji nameni bi morali vendar že znani biti in vedeti bi se moralo, da skušam uveljaviti regime porazumljenja. Državni zbor ima veliko nalogo rešiti: proračun, nagodbo z Ogrsko, trgovske pogodbe in mnogo drugega. To so tiste zadeve, katerih rešitev sem prevzel pri nastopu vlade. Ako se mi posreči to dognati, bo moja misija itak končana in jaz se rad umaknem, dotlej pa bom izpolnjeval svojo dolžnost.

Tako je govoril ministrski predsednik takorekoč v predvečer otvoritve državnega zbora. Ves njegov govor je pesimističen, in v ožgled izjavam od češke in nemške strani se temu pesimizmu tudi ni čuditi.

Sleparija s cerkvenimi sedeži.

Iz Mokronoga, 22. sept.

Dobro je, da se bije na Kranjskem boj mej duhovenstvom in mej slobodomiselnim posvetnjaštvom, recimo mej zastopniki srednjeveških barbarskih ostalin in mej ljudmi, ki so nekaj modernega življenja videli in ki bi radi spravili narod, maso našega ljudstva, do tja, da sleče ostaline tlakarstva popolnoma ter si tudi na svoji zemlji napravi, ali vsaj napraviti skuša, nov svet. Ta boj je zadnje tedne v nekaterih krajih delal visoko valovje. Vrgel je marsikatero gnusobo iz duhovskega življenja in kar je ž njim v zvezi, na kopno, crkovino. Crkovina tega boja je tudi sledeče:

V Šmarjeti, prijazni dolenski vasi, živi župnik. Ime mu je Zaman. V bližnji dobrniški vasi se je rodil iz bogate hiše. Ta župnik Zaman je strasten vojščak bojujočega se katoliškega duhovenstva na Kranjskem. Marsikateri vojak te armade si v boju roke umaže. Zamanovo glavno opravilo je skozi več let, da preganja svoje, oziroma duhovniške stranke politične nasprotnike. Dobil je v tem boju že marsikatero hudo zaušnico. V »Rodoljubu« mu je lani stari mož, podpisavši se s pol-

nim imenom, pošten kmet, očital nekaj, kar bi vsakemu človeku, ki ni prebil 20 let življenja v ječi, pognalo kri v zadnji las ter bi se ne upal več mej ljudi, najmanj pa kot učitelj veronauka, ali razlagatelj četrte božje zapovedi. Ali župnik Zaman ima trdo kožo, človek je, ki ima druge pojme o morali, o poštenosti, kakor ljudje navadne omike. Roval je naprej.

Sedeži v cerkvi so važni. Zaradi njih se vnamejo časih majhne vojske. Časih se gre za kako odlično mesto, časih sploh za sedež. Župljani kupijo klopi, župnik jih da na licitando. Zanje skupljeni denar se ima porabiti po predpisih cerkvenih višjih predstojnikov v korist cerkve.

Katoliški lajki sploh nimajo nobene pravice sodelavati, odločevati pri oskrbovanju cerkvenega premoženja. Plačaj pa molči, to je načelo katoliške cerkve. Ključarji imajo le pravico v župniški hišterni popiti liter slabega vina in odobriti račune. Navadno ne znajo ne pisati, ne brati.

Omenjeni Zaman je, kakor drugi duhovniki, oddajal sedeže v cerkvi potom dražbe. Ne vemo, če je posnemal v tem druge, ali je to njegova iznajdba, on je porabljal to licitando na način, ki ni časten zanj in ne za stan, kateremu pripada. (Prosimo slavne in visoke vladne organe, da malce pogledajo v ta Avgijev hlev!)

Neki kmet v Šmarjeti je želel dobiti sedež v cerkvi, in je to svojo željo župniku Zamanu razložil. Zaman misli vedno na politiko, vsa uboga njegova glava je polna Koblarjevega »Slovenskega Lista« in »Slovenca«, in tudi pri ti priliki je mislil nanjo. Prosilec za sedež je mož, ki bi lahko bil agitator, ali vsaj volilec raznih klerikalnih rev. Župnik Zaman mu odgovori, da ima neki K. (liberalec) dva sedeža. Jednega še po ojetu. Bom K. vzel jeden sedež in ga dam na licitando. Prosilec bi imel rad sedež pri vratih, kajti mož ima prodajalno, in bi bil rad kmalo po zadnjem blagoslovu doma. Prosilec je tudi zastoj iz mesta vozil župniku razno blago in se je bilo treba nanj ozirati. (Župnik Zaman je dejal pri obravnavi, da je za

cerkev vozil. Zaman je mnenja, da potrebe njegove kuhinje in cerkvene potrebe so jedno in isto!)

Dobro! Ta stol pride na dražbo. Le licitirajte! Kdo da več? K., prejšnji posestnik sedeža, licitira in naš ljubljenec župnikov U. licitira tudi. Kdo da več? Ko je cena že previsoka, preneha K. licitirati in U. dobi sedež in ga plača vpričo licitandov. Župnik Zaman potrdi dražbo. Na tihem pa prinese župnik zdražitelju U. na dom denar, karg ga je bilo čez navadno takso.

Čez nekaj tednov je državnozbornska volitev. Navedeni zdražitelj sedeža U., mož, ki zna pisati in brati, je volil Zupančiča. Ali zdaj je bilo prijateljstvo mej njim in Zamanom pri kraju.

Letos je želel ta U. dobiti sedež za svojo ženo. Neki klerikalec pa tudi. Vsled tega se je neka užitkarica postavila na suho in je njen stol prišel na dražbo. Zaman pove klerikalnemu prijatelju in nasprotniku U-a, naj le licitira, da mu sedež ostane, kar bo več čez »trifon«, mu bo nazaj dal. Licitanda se je vršila. U. in klerikalni prijatelj župnikov sta licitirala do blizu 12 gld. ali 24 kron., potem je U. odjenjal in klerikalec je dobil na dražbi sedež za svojo ženo. Župnik Zaman je temu zdražitelju čez nekaj dni skrivaj 5 gld. ali 10 kron. nazaj dal. (G. Anton Bonaventura, študirajte kazensko pravo, kakor se kaže, Vam bo tega nauka kmalu krvavo treba!)

Stvar je v hiši U. provzročila dosti jeze, ali na kmetiji zaspil vse lepo mirno, če orožnik v kako stvar ne povoha. U. je rekel svoji ženi, naj gre zjutraj k maši in naj se vse na njegov, pred letom srečno na licitandi dobljeni sedež. Ona je tako storila. Zaman jo je z lece osramotil, rekši, da ne sme tam sedeti. Žena je šla iz cerkve in se možu pritožila. Mož U. je komaj čakal, da je cerkveno opravilo bilo končano, šel je potem mej ljudi in tam pravil, seveda iz polnih prs krepkega človeka: »Prokleti far, goljufa, ali cerkev pri sedežih goljufa, ali pa nas«. — To se je do-

LISTEK.

Po Rusiji.

(Popotne črtice. Spisal G. S.)
(Dalje.)

V Trojičini cerkvi stoji poleg ikonostasa pod srebrnim baldahinom srebrna, z dragocenimi kamni opremljena, odprta krsta sv. Sergija. Svetnikove ostanke pokriva dragoceno, baržunasto odelo; na tem leži zlat križ, katerega poljublajo pobožni romarji.

Opat Sergij je osnoval l. 1340. na malem griču 160 verst od Moskve Trojičin samostan. Lastnoročno je postavil Trojičino cerkev. Okoli njega so se zbirali menihi, katere je privabila vest njegove čednosti in pobožnosti. Sergijev naslednik, Nikon je našel pod razvalinami l. 1391. od Tatarov opustošenega samostana baje neiztroheno truplo Sergijevo. Vest o čudoviti ohranjeni trupla tega svetnika se je razširila daleč naokrog; od vseh strani so priromali pobožni Rusi molit na njegov grob.

Cerkev je bila natlačena z vernim ljudstvom. Pri grobu je molil menih na glas. Cerkev je razsvetljeval nebroj raznoličnih in raznobarnih svečic; neštivilni so darovi »bogomolcev«. Ljudstva se je

bilo nabralo nekoliko tisoč. Sprva se je pomikala od cerkve po cesti nepregledno dolga vrsta moških po dva in dva s križem na čelu. Vsi so obstali in se obrnili proti cerkvi. Kmalu so prinesli po isti smeri »čudotvornuju ikonu presvetoj Bogoródiici«. Ljudstvo se je priklonilo. Podoba pa so nesli preko glav prej se obrnivših romarjev. Pred drugimi podobami se je zopet gnetlo ljudstvo.

V jednom kotu samostanskega dvorišča sem našel dolge lesene mize. Okoli njih so sedeli romarji in romarice in zajemali iz skupnih lesenih skled z lesenimi žlicami kašo kakor pri nas.

Prav prijazen menih mi je pokazal samostansko zakladnico. V posebnem poslopu se hrani zaklad ogromne vrednosti (650 milijonov rubljev). Po steklenih stenskih omarah so razpostavljene dragocene cerkvene posode in razobešene bogate cerkvene oprave, navadno darovi carjev in caric. Ogleđavši si meniški refektorij z bogatimi pestrimi stenskimi mozaiki, z ikonostasom in oltarjem, sedel sem na vlak ob 2. popoldne in se odpeljal proti Jaroslavlju. Dospevši tja, nastanil sem se tam zopet v »Balšoj Moskovskoj gostilnici« blizu kolodvora. Skoraj v vsakem ruskem mestu našel sem gostilnico tega nazvanja. Nato sem se ta-

koj odpravil v pol ure oddaljeno mesto. To je stolica gubernije z 71 tisoči prebivalci na desnem bregu, na tem mestu že 700 m široke Volge, sedež nadškofa s 46 cerkvami, duhovnim semeniščem, licejem itd. Znameniti so obrtniški zavodi (tovarne za manufakturno delo, svilo, tobak in platno). Blodil sem po mestu, struge pa nisem videl nikjer. Breg Volge je namreč 68 m visok in reka je zvezana z mestom po tunelih. Prešedši tak tunel, zagledal sem prvokrat Volgo. Bilo je proti večeru. Manjši in večji parniki, električno razsvetljeni, so stali, deloma se premikali. Od brega je odpravljaj očitno prenapolnjen čoln večjo družbo k bližnjemu zasidranemu parniku. Po stopnicah sem zašel na breg in se sprehajal po zelenem bulvaru, odkoder lahko opazuješ čudno oživljeno reko, tekočo po široki strugi globoko pod teboj.

Drugi dan odnesel me je parnik srednje velikosti društva »Samolět« navzdol po Volgi. Vedno bolj in bolj izginjal je izpred očí Jaroslavl, ki je jeden izmed najlepših pogledov na Volgi. Bregovi so postajali pustejši.

Volga izvira v bližini vasi Volgo-Verhovje. Preteka na 3480 verst dolgem toku devet gubernij (1 versta = 1.067 km). Pri Astrahani vpađa v Kaspijsko morje

tvoreč 110 km široko delto. Volga v razmerju s svojo dolgostjo ni posebno poudovita.

Z menoj na krovu vozili so se tudi Perzijanci, moški, ženske in deca. Črno-oki, z upadlimi lici napravili so name utis divjih ljudij. Jako borno oblečene, raztrgane in zamazane ženske so sedele po tleh. Pri odhodu parnika iz Jaroslavlja so zagnale ženske in deca grozen vik in krik, ostavivši tam nekoga svoje družbe. Posebno se je vsem smilila mala deklica, ki se je res prav bridko jokala in se ni dala potolažiti. Ruski potniki tretjega razreda so jo obkolili in ji nasipali mnogo kopejk v njeno naročje. Ruski niso znali razun malega dečka, ki je prosjačil za kopejko in plesal pred občinstvom.

Do večera sem se razgovarjal s prostimi ljudmi na krovu. Malo me je pa vendar iznenadilo, ko so me pri slovesu po vrsti prav krepko poljubili. Pa drugim pasažirjem se to nikakor ni zdelo nenavadno. Srečavali smo že mnogo parnikov plovečih navzgor. Zažvižgala sta oba in dalo se je na obeh znamenje z zastavicama. Mali leseni konusi z lučicami zaznamovali so mesta, kamor parnik zaradi plitvosti ni mogel zavoziti. Pristajali smo včasih k bregu. (Dalje prib.)

godilo 28. julija t. l. Zaman ni tožil mesec dni. Začetkom septembra je pa zaradi teh očitaj in tega sramovanja, seveda po dr. Šušteršiču, vložil tožbo zaradi žaljenja na časti. Poprej je večkrat poskušal ujeti »žalitelja« U., da bi ga odpuščanja prosil, tega pa U. ni hotel storiti, nego župnika očitno pozval, naj toži. Zaman je moral v kisló jabelko ugrizniti in tožiti.

Prišel je dan obravnave. Zaman ni pripeljal dr. Šušteršiča, ali dr. Brejca, ali dr. Schweitzerja seboj. Misli je stvar drugače s sveta spraviti. A obtoženec U. je prišel z advokatom, in ta advokat je glede očitaja goljufije nastopil dokaz resnice. Popisal je gori navedeni manever pri licitandi in imenoval priče, nazadnje tudi kot pričo župnika Zamana. Zaman je bil zdaj v silnih stiskah. Začel je dijecezanski list prebirati. V svoje opravičenje je povedal, da more župnik 10 sedežev revežem brezplačno oddati. O teh stoji tiskano, da sme po svoji volji razpolagati. Dijecezanski list se vzame k sodnim spisom. Preberejo ga tudi drugi. Tam stoji tudi, da se morajo drugi sedeži na licitando oddati in denar za popravo cerkve uporabiti. To se Zamanu predoči. Zaman zviija, ali obstati mora, da je dal U. nazaj res nekaj denarja in drugemu — St. — nekaj, ne ve koliko. Priča St. pove, da 5 goldinarjev.

Zagovornik obtoženca svetuje Zamanu, naj ponižno od tožbe odstopi, naj — ne meša še dalje —. Zaman hoče odstopiti, če U. odpuščanja prosi. Zagovornik se smeje in zahteva, da župnik prosi U. odpuščanja. Zaman, katoliški duhovnik, se ježno usede. Sodnik sklene dokazovanje in opozori stranki, da stavita predloge. Zagovornik obtoženčev nekaj časa molči. Zaman je tih ko grob. Čez 5 minut vpraša zagovornik toženega U., če sme zdaj svoj predlog staviti. Sodnik mu to dovoli. Zagovornik U. stavi predlog, da se U. od obtožbe oprosti. Sodnik razglasi sodbo: U. je oproščen, ker v smislu § 46. od 3. kaz. postopnika zasebni obtožitelj ni stavil predloga, da se obtoženec obsodi in po postavi kaznuje.

Zaman je videl, da do preklica, do prošnje za odpuščanje ni priti, ker je zagovornik proti njemu, vtaknil je raje »prokletega farja«, zaradi katerega bi bil U. obsojen, samo da ne doživi jako neljube razsodbe, ki pove, da se spisi odstojijo državnemu pravdniku zaradi prestopka goljufije, ali, da se je glede očitaja goljufije obtožencu dokaz resnice posrečil. Tu je Zaman hitro razumel zagovornikov nauk, ki se je glasil: Bolj če mešaš — bolj bo smrdelo.

Zaman, glavni agitator duhovenske armade v naših krajih, in vi volilci, ki ste hodili čez drn in strn za tem uzornim duhovnikom, »špegajte« se na tej resnični dogodbi! Vera je v nevarnosti? Bože, v nevarnosti je! Pa še nekaj drugega tudi, če državna oblast ne stori kmalo konec takemu ravnanju bodi že katerega duhovnika. Jeden je goljufan, ali cerkveni zaklad, ali tisti, ki licitirajo. In državna oblast, pogledj že vendar malo v oskrbovanje cerkvenega premoženja, zato si tudi tu!

V Ljubljani, 24. septembra. Državnopraven klub v češkem deželnem zboru.

Izvrševalni odsek češke agrarne stranke se je obrnil do mladočeškega izvrševalnega odbora s predlogom, naj se loti mladočeška stranka inicijative, da omogoči v deželnem zboru na podlagi državnopravnega programa skupno postopanje vseh čeških strank. Mladočeška stranka hoče zatorej storiti vse, da se češke stranke v deželnem zboru združijo. Češki radikali so se radi tega že posvetovali z Mladočehi, s katerimi se itak dožene kompromis. Vse stranke bodo tvorile skupen državnoprvan klub, a zategadelj bodo vendarle samostojne. Vse stranke predložijo skupno državnoprvan adresso.

Konec francosko-ruskih vojaških svečanosti.

Ruski car in carica nista prišla v Pariz, nego sta se odpeljala 21. t. m. na Rusko. Car je razdelil mnogo redov ter je daroval za reveže raznih francoskih mest večje svote. Po dovršenih vojaških manevrih je bil v Béthenyju zaključni dejeuner, pri katerem sta govorila car in

predsednik Loubet iskrene prijateljske in politične napitnice. Loubet se je spominjal carja Aleksandra III. in svojih neposrednih prednikov, ki so sklenili z Rusijo najozjeto prijateljsko zvezo, ter je v nenavadno navdušenih besedah proslavljal velike zasluge sedanjega carja in njega vlade za utrjenje mednarodnega miru, za obrambo pravičnosti in človekoljubnosti. Car se je zahvalil Loubetu ter naglašal, da čuti Rusija vse, kar čuti Francija. Zveza med obema državama se je sedaj še bolj utrdila in se posvetila iznova. Ta iskrena zveza je močno poročstvo svetovnega miru, katerega ne kali tudi nobena druga vlast. Car je napil prijateljici Franciji, njeni armadi in predsedniku Loubetu. Minoli dnevi na Francoskem so bili sijajni, dasi so bili odločno vojaškega značaja. Vaj na morju in na kopnem se je vdeležil car na svoji ladiji in na konju ter ga je vedno spremljala tudi carica. Navdušenje za carsko dvojico na Francoskem je bilo velikansko. Občinstva je bilo povsod ogromno. Da car in carica nista prišla v Pariz, je vzrok baje utrujenost carice in pa dejstvo, da je bil car povabljen le k vaju. Obljubil pa je car, da pride kmalu zopet in sicer v Pariz.

Vojna v Južni Afriki.

V Londonu so pričakovali te dni z vsoto gotovostjo konec vojne, ali doživeli so prav nasprotno: Buri so premagali Angleže na raznih krajih ter se kažejo zopet sila smeje in agilne. Zato pa narašča v Londonu nezadovoljnost s sedanjo vlado, katero delajo listi odgovorno za vse poraze. Častniki so premalo izobraženi za vojno ter jih v tem oziru nadkriljuje najvevednejši Bur. Očita se vladi tudi, da štedi o nepravem času, in da je zapravljala tedaj, ko ni bilo treba. Vsekakor bo imela vlada težje stališče, ko bo zahtevala novega kredita. »Daily Express« poroča, da kažejo vsa znamenja na to, da se Buri v Kaplandiji koncentrirajo, in sicer so že ondi ali pa na potu tjakaj Fouche, Smuts, Wessels, Dewet (?), Krutzinger, Hertzog, Lategan in Nieuwoudt. Okraj Aliwal North je zopet nemiren. Namerava se proglasiti vojno stanje nad vso Kaplandijo. Burski general Liebenberg je zagrozil s smrtno kaznijo vsakemu Buru, ki se do 20. t. m. ne pridruži kakemu burskemu oddelku. Tako se vojna nadaljuje brez ozira na 15. september. Iz Kolonije poročajo, da car ne bo posredoval za mir, ker je bil to obljubil že pokojni kraljici Viktoriji. — Buri pa itak ne pričakujejo več pomoči od zunaj, nego se zanašajo le še na svoje puške. Operacije v Kaplandiji so se začele zategadelj zopet v večjem slogu, in French ima nove skrbi. Botha maršira s 1500 možmi v deželo Zulov.

Dopisi.

Iz Cerklj, 21. septembra. Pred nekaj meseci so zavedni (!) cerkljanski odborniki izvolili škofa Bonaventuro častnim cerkljanskim občanom. Gledal je že dolgo časa nekako nezaupljivo v mirno našo župnijo, ni se mu dopadlo, da ne sliši iz našega kota onih viharnih bojnih klicev, ki so že prodrli po njegovem trudu v zadnjo vasico njegove škofije. Med tem, ko mora po drugih občinah izdati ogromno denarja, da pridobi ob času volitev glasov za svojega poslanca, mu pri nas ni treba odpirati možnjčka; brez vsakega truda dobi vedno glasove vse občine za poslanca, katerega priporoča. In to ga je peklo, mislil in mislil je, kako bi se moglo to prestrojiti, ker boj, boj mora biti, kjer živi le jedna njemu podložna dušica. In iznašel je pravo pot. Pustil se je voliti za častnega cerkljanskega občana in v kratkem času je uredil svoj stroj, ki opravlja svoj posel. Preje pobožni Cerkljančan zabavlja na duhovne, gre iz cerkve, kadar pride on na leco, ali si pa zapira oči in ušesa, da ne vidi in ne sliši preje ljubega, a zdaj toli sovražnega glasu.

Bilo je pred občinskimi volitvami. Že celo leto preje je hodil Podjedov Jože, oni po svojih dolgovi in kratki pameti občeznani profesor, s kapljico sladkega »jeruža« okrog gorjancev, kateri edini še ne verujejo, da se je že davno stemnilo v njegovi učeni glavi, ter jih s svojo nezaslišano hinavščino pripravljal na bodoče volitve. Bóde ga pač v oči lepa cerkljanska občinska blagajna, katero bi potem s pomočjo svojih zvestih soodbornikov tako

lahko spravil pod streho dvorjanske hranilnice in od tu naprej... Temu človeku torej v pomoč je poslal škof mlado kaplancé, ki se je, trdeč, da je profesor več kot vsi drugi (mislil je namreč g. župnika), že drugi dan po prihodu v Cerklje pobratil z njim ter še z nekim starim študentom, ki so ga pa že zdavno iz šole odpustili, ker jim baje ni vedel drugega odgovoriti kot »pri moji duši« in »proklet hudič«, s tem vrlim človekom torej koval načrte za bodoče volitve in ustanavljal v duhu konsumno društvo in kar je še drugih prepotrebni škofovih naprav. Posebnega truda torej ni bilo treba tem možem, da so nabrali precejšnjo število pristašev, ki so se jim vsedli na limanice. G. župnik pa, ki že okrog 36 let najvestnejše vodi našo župnijo in ki predobro ve, kaj preti ubogim župljanom, ako pride profesor na krmilo, je opominjal mladega kosa, naj poje drugo pesen, a je bil zato proglašen liberalcem. Ko je prišel dan volitve, šel je g. župnik na volišče in oddal svoj glas, ne da bi govoril besedo. Vedel je komaj, da voli z njegovo stranko tudi gospod ljubljanski župan Ivan Hribar. Gosp. župan nam je namreč pritekel še vsikdar na pomoč, kadar je bil blagor občine v nevarnosti. Ko se je pa zvedelo, da je volil z njegovo stranko tudi gosp. župnik, tedaj je šla po vsej fari od ust do ust le jedna govoriča: župnik so postali liberalci. In kmalu na to je zapel »Slovenski List« isto pesem in primesil k temu brez števila nečuvjenih lažij. Glede na to, da so to bile le občinske volitve, kjer ni drugih strank, razun one treznih mož, ki delujejo za blagor občine, in ene od sebičnežev zapeljanih ljudij, ki niso zmogni trezno misliti, spozna lahko vsak otrok, da tu strankarstvo, kakoršno je pri deželno- in državnozbornih volitvah, nima nobenega pomena. Vendar tega v svoji priprostosti ne more spoznati naš Bonaventura, kar nam priča sledeča dogodbica. Pred nekaj dnevi so šli namreč novopečeni, a še ne potrjeni cerkljanski odborniki k Bonaventuri z diplomom. Brez vsakih ceremonij jih je škof posadil na mehki divan, češ, da se kaj pogovorimo. Odprl je potem omaro, ter iz nje privlekel skrbno shranjeni »Slovenski List« z dne 7. septembra t. l. Slovensko ga je položil pred zbrano možakarje, bral nesramne laži še bolj nesramnega lista ter jih vprašal, če je vse to resnica. Ti so seveda pritrdili, ker so te laži poslali sami dihurji. Spraševal jih je potem o župniku, o profesorju in Kosu, in ko je izvedel vse slabe o prvem in vse dobre lastnosti o drugem, ko je izvedel, da je Kos že drugi dan!! po svojem prihodu z navdušenostjo pristopil njih stranki, rekel je Prevzvišeni tem možakarjem sledeče: Veseli me, da se nisem motil o gosp. Kosu, slišal sem, da je dober gospod in tega tudi ne bom pozabil (dobil bo najbrže kmalu mastno farno, morda celo Cerklje, kjer bo lahko do smrti meril dekletom moderce, opravilo, o katerem ima že sedaj tako sladke sanje). Kar se pa tiče drugih, rekel je škof dalje, bom pa v kratkem prišel v Cerklje, kjer bom več govoril. (Tu je zinil o g. Medvedu tako, da se je celo navzoči gorjanec skoro prekrizal in da si ne upa še jedenkrat spraviti teh besed iz ust, zaradi česar tudi sporočilo molči). Prosim Vas tudi, rekel je dalje, da mi takoj sporočite, če bi bile volitve ovržene, ker hočem potem drugače postopati. Ko je še mnogo pozdravov v Kristusu izročil za g. Kosa, odslovil jih je tolažeč jih, da bodo tudi za Cerklje prišli boljši časi. Da, Bonaventura, prišli bodo boljši časi, ko tudi mi ne bomo več tako nespametni, da bi dali vse glasove Vašemu poslancu. Kar se pa tiče Vašega postopanja pri naših občinskih volitvah, Vas pa svarimo, da bodite oprezni.

Ako sami izpodkopujete pri župljanih spoštovanje do svojih duhovnov, potrudili se bomo tudi sami, da ne bomo poslušali več razgrajadčev, katere nam pošiljate Vi, da nam toli mirno župnijo spreminjajo v sršenovo gnezdo.

Da, tako človeče je v Vaših očeh nekaj vredno, ki se, ne da bi preje preštudiralo razmere, vrže prvo uro slepo v roke stranki, ki že toliko časa v sebične namene podkopa naše občino, in misli izsesati uboge občane. A on, ki že toliko let pozna našo župnijo, ki pozna vse dobre in slabe ljudi, ki ve, kdo hoče ob-

čini dobro in kdo slabo, on je pri Vas liberalci, ker se trudi, da bi rešil svoje župljane preteče nevarnosti. Človek, ki pod krinko glavarstva sklicuje pred cerkvijo nesramne laži, da bi spjel na led ljudi in uresničil svoje sebične namene, ta je Vaš prijatelj, Vaš pristaš. Ha, peša vera, in še bolj bo pešala! A kdo je temu vzrok? Poglejte se v zrcalo, gospod Anton Bonaventura. Kar je zašla Vaša politika v našo farno, od tedaj se sliši, da se proklinjajo duhovni, da se ljudje izogibljejo cerkve, preje se v naši župniji kaj tacega ni slišalo. Le naprej, dokler je še vetra kej!

Cerkljančan.

Slov. akad. fer. društvo „Sava“ v Ljubljani

imelo je dne 14. t. m. sklepni, oziroma I. glavni občni zbor. Pozdravivši navzoče, konstatuje predsednik teh. J. Krsnik sklepčnost ter na kratko poroča o društvenem delovanju v tekočem letu. Podrobnosti poroča tajniško poročilo, ki se soglasno odobri. Iz tega poročila posnamemo, da je notranje delovanje daleko presegalo delovanje na zunaj, in to radi tega, ker se je društvo intenzivno bavilo s svojo preosnovo v smislu modernega dijaškega gibanja, katero preosnovo označuje soglasno odobreni društveni program, ki določa: da se raztezaj »Sava« potom novoutemeljenih svojih podružnic čez vso slovensko domovino (1), obsejajoča v sebi vse slovensko napredno dijaštvo, — nenapredno, klerikalno dijaštvo v njej nima mesta (2), združuj tako dijaško mladež v ožje občevanje (3), prirejajoča po svojih podružnicah redne društveniše sestanke (4), ki naj po svojem prostem značaju utrjujejo oziroma stvarjajo ožjo vez med preprostim narodom in t. zv. »inteligencijo« (5). V isto svrhu služi prirejanje ljudskih veselí (6), s katerimi naj se spajajo zanimiva, poljudna predavanja, koja vodi predavateljski odsek »Save« (7). Razni klubi skrbje za zabavo in omiko članov (8). — S tem svojim programom, vprvo s točko (7), stopa tedaj »Sava« med bojevnike za razvoj slovenskega naroda. — Da se končno uredi ta društveni projekt, izdelal je odbor nov društven »poslovník« — prvo podlago preosnove —, s katerim uvaja »podružnice«. Detajlov ne moremo podati, sicer pa se novi poslovnik opira na dosedanji »Savanski« in na »Slovenijanski poslovnik« in spremembe niso zelo znatne. — Novi poslovnik sprejel je občni zbor na odsekovo priporočilo, in se predložijo spremenjena društvena pravila c. kr. vladi v odobrenje. V zvezi s prokretom stoji 18 predlogov, katere je izdelal odbor, in ki jih je sprejel neizpremenjene zadnji občni zbor: o regulaciji društvenih doneskov: (2 K udnine, 2 K ustoppnine, za kar dobi novoustopivši društveni trak), o ustanovitvi reprezentativskega zaklada, litografovanje poslovnik, nabava društvenega lokala itd. itd. — Živahno notranje delovanje onemogočilo je večje delovanje na zunaj. Zato zaznamuje »Sava« le »Savinski večeri« 26. septembra 1900. v areni »Nar. doma«, ki je donesel Prešernovemu spomeniku 20 K; »Savanski ples« 5. januarja 1901 brez prebitka in sodelovanje pri velikonočni Ciril in Metodovi veselici v »Nar. domu«. Poleg tega zastopstvo pri pogrebu + Fr. Šukljeja, sod. avskultanta, + dr. Drahslerja, pri 25letnici »Triglava« v Mariboru, pri abiturijentski veselici v Kranju.

Vsa poročila je občni zbor odobril. Odstopajočemu odboru se da absolutorij s pohvalo z ozirom na njegovo razsežno delovanje, na to se vrše volitve. Na mesto dosedanjega predsednika tehn. Janko Krsnika, kateremu izreka zbor svoje zahvalno priznanje, ki pa odklanja vsako predsedniško kandidaturu, izvoli se za predsednika »Save« tehn. Rudolf Schweitzer. Nadaljni odbor sestavi se takole: predsednik: med. Gaber Kočevar, tajnik: phil. Fran Kopal, blagajnik: iur. Fran Černe, namestnik: forest. Odlasek Milko in iur. Pogačnik Štefan. Preglednika: tehn. Janko Krsnik in med. Bela Češark.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na naslov tehn. Rudolf Schweitzer, Ljubljana Dalmatinove ulice 3.

Po skoro štiri-urni obravnavi zaključil predsednik zborovanje ob pol 8. uri zvečer.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. septembra.

— Osebnosti. Višji stavbni komisar državnih železnic v Dubrovniku g. Fran Luksch je premeščen v Jesenice. — Poštar v Toplicah pri Novem mestu g. Josip Strniša je pomaknjen na 2. stopnjo II. razreda.

— Deželnozborske volitve. Pri včerajšnji deželnozborski volitvi iz kranjskega veleposestva je bilo oddanih 53 glasovnic in so bili izvoljeni gg. baron Apfaltrern, grof Barbo, vitez Langer, baron Lichtenberg, ravnatelj Karol Luckmann, baron Rechbach, dr. Schafer, baron Schwegel, Ulm in baron Wurzbach.

— „Obzorova“ sodba. Izid deželnozborskih volitev so poleg družih listov komentirali tudi razni hrvatski časopisi. »Slovenec« je bil posebno vesel komentara, ki ga je napisal »Obzor« in v katerem je rečeno, da je pri volitvah v kmetskih občinah slovensko kmetsko ljudstvo obsodilo zvezo z Nemci. Ti moj Bog! Naši ljubi bratje Hrvatje poznajo razmere na Slovenskem pač še veliko slabše, kakor razmere v Patagoniji in v Kamčatki. Pri volitvah ni kmetsko ljudstvo izreklo prav nobene sodbe, ampak je, zapeljano in presleparjeno, da se gre za vero, volilo pod duhovniškimi pritiskom. Ako bi mi tako sodili, kakor »Obzor«, bi lahko in morda z veliko večjo pravico rekli, da je hrvatski kmet in hrvatski meščan pri volitvah v zagrebški sabor obsodil prizadevanja za hrvatske državno-pravne narodne pravice in demonstriral za jedinstvo z Ogrsko in za odvisnost od madjarskega gospodstva. No, mi se zanimamo resno za hrvatske razmere in vemo, da dela na Hrvatskem volitve vlada, to pa tudi vemo, da hrvatska vlada pri volitvah ne nastopa s takim terorizmom, kakor je kranjska duhovščina nastopila pri zadnjih naših volitvah.

— Klerikalci in socijalni demokratje. V Idriji so se pobratili klerikalci in socijalni demokratje in ker so socijalni demokratje pomagali dekanu Arkotu do zmage, jih za to »Slovenec« hvali, da je veselje. Slovesno jih je priznal kot ljudsko stranko, kateri kompliment jim je tudi že na znanem shodu v Idriji naredil dr. Šusteršič. V tisti sapi pa, ko slavé klerikalci socijalne demokrate zaradi volitve v Idriji, jih sramoté v Ljubljani na vse načine in sicer zato, ker bi socijalni demokratje radi dobili nekoliko vpogleda v razmere pri bolniški blagajni in se zanimajo, kake »nagrade« dobiva g. Kregar kot načelnik. Klerikalci so izdali v Šusteršičevi tiskarni tiskan oklic v slovenskem in v laškem jeziku (!), ki se glasi: »Delavci in delavke, člani in volilci okrajne bolniške blagajne! Volitve odposlancev za bolniško blagajno so pred durmi. Neke stranke, ki nosijo na jeziku med in mleko za delavca, kadar ga potrebujejo v svoje namene, Vam ponujajo svoje kandidate. Rudeča socijalna demokracija, **predhodnica anarhije**, razposlala Vam je oklic, ki je vreden svojih očetov. Podla laž, natolcevanje in hinavščina je podlaga oklicu. Brez dokazov laže o gospodarstvu sedanje večine odbora bolniške blagajne, ko dobro vé, da se je gospodarstvo pod sedanjim odborom še le vredilo. Prejšnji odbori, v katerih so sedeli tudi rudeči bratci: Brozovič, Grablovič, Stransky in drugi, niso preprečili velikega poneverjenja l. 1891. pod nadzorstvom teh ljudij nad sedemnajststo goldinarjev delavskega denarja. Kaj čudno, da so se morali takrat bolniki z vsemi silami boriti za svoj lastni denar. Kako gospodari rudeča socijalna demokracija, nam je dokaz čevljarska bolniška blagajna. Dokazov se nam ne manjka. Socijalna demokracija si je ustanovila svoje tajništvo in hoče isto s pomočjo delavskega denarja v bolniški blagajni vzdrževati. Ali bomo člani bolniške blagajne to dopustili? Nikdar! Zato na noge vsi in oddajte v nedeljo dne 22. in 29. septembra priložene napisane glasovnice. Samo te so prave! Delavci! Ako Vam je mar Vaše blagostanje, ako Vam je mar Vaša čast, ako Vam

je mar počeno gospodarstvo v bolniški blagajni, ne volite liberalcev in ne brezverskih rudečih socijalnih demokratov. Ob dneih volitve pokazite, da se ne daste od nikogar slepiti, pokazite, da imate svojo voljo, po kateri hočete ravnati. Slava delu! Samo priložena glasovnica je prava. — Večina delavcev članov bolniške blagajne. — Ali ni to zanimivo? Škofova stranka je v Idriji na usta dr. Šusteršiča izjavila, da jo od socijalnih demokratov loči samo versko vprašanje, glede katerega pa se bodo klerikalci in socijalni demokratje že »zglihali«, sicer pa da je povsem jedina ž njim. Ta ista škofova stranka proglašala pa sedaj socijalnodemokracijo za predhodnico anarhije. Ako po izjavi dr. Žlindre loči klerikalce od socijalnih demokratov samo versko vprašanje, socijalna demokracija pa ima po navedenem ljubljanskem oklicu anarhistične tendence, potem izhaja iz tega z vso gotovostjo, da se škofova stranka strinja z anarhističnimi tendencami. »Slovenec« se bo sicer upiral tej logični dedukciji iz navedenih izjav škofove stranke, ali dosti ne bo opravil, ker kažejo dejanja škofove stranke, da se v bistvu prav nič ne leči od anarhistov.

— Opeharjeni Ubelčani. Ubelško pri Hrenovcah je letos volilo klerikalno. Ker je doslej ta vas stala vedno trdno na napredno-narodnem stališču, nas je to močno presenetilo in poizvedovali smo, kaj je povzročilo ta prevrat. In kaj smo izvedeli? Ubelčani so dobili svojega duhovnika in mu sezidali lep farovž. Seveda je zdaj njih najsrčnejša želja, da bi se odločili od hrenoviške fare, ali le če bi ne izgubili sedanjih svojih pravic do Kalistrove ustanove. Njihov duhovnik jim je svetovel, naj se obrnejo do dra. Šusteršiča, in Ubelčani so to storili. Dan pred volitvijo je duhovnik Pelc — če je identičen s tistim duhovnikom Pelcem, ki tako slabo skrbi za svoje nezakonske otroke, da ima vedno tožbe na vratu, nam ni znano — razveselil Ubelčane z novico, da je njihovi želji ustrezno, da je dr. Šusteršič že izposloval ločitev Ubelškega od hrenoviške fare, in sicer tako, da ostane Ubelčanom Kalistrova ustanova. Radost je bila velika in to splošno zadovoljstvo je premeteni pop izkoristil ter pregovoril Ubelčane, da so klerikalno volili. Sedaj pa se je izkazalo, da Šusteršič ničesar ni izposloval in da je Pelc Ubelčane grdo nalagal v namen, da tako vjame njihove glasove. To so honetni ljudje, ti naši klerikalci!

— Delavci v Vevčah groze s štrajkom, ker je vodstvo vevške papirnice upeljalo akordno delo in vsled tega odpustilo nad 80 delavcev in delavk. V soboto je bil shod, na katerem se je zahtevalo, da mora papirnica odpraviti akordno delo in vse odpuščene delavce zopet vzeti v službo, sicer stopi delavstvo v štrajk. Papirnica je upeljala akordno delo, ker ima premalo naročil. Delavci pa pravijo, če ima tovarna manj naročil, naj pa skrajša 12-urno delo na 10 ur. Kakor se vidi, so vevški delavci postali jako pogumni, menda od tedaj, kar so jim socijalni demokratje v Gratweinu pomagali pri prvi stavki do uspeha. Če bodo hoteli socijalni demokratje za nehvaležne vevške katoličane drugič iti po kostanj v žrvjavo, je pač jako dvomljivo.

— Žegnan svinjar. Sobotna naša notica, v kateri je bilo povedano, kako je neki javni organ napodil duhovnika, kateri mu je delal nenravne ponudbe, je okoli »Slovenca« zbrane svete Alojzije hudo pogrela. Kar tajiti se ne upajo, a delajo se, kakor da stvar ni bila resnična in vprašujejo: Kdo je dotični duhovnik? Kdo je dotični paznik? Z imeni na dan! Imena dotičnega duhovnika, žalibog, ne vemo. Ko bi ga vedeli, bi ga itak povedali, ali mož je bil toliko previden in se ni predstavil. Lahko pa postrežemo z imenom dotičnega organa, kateremu je rečeni duhovnik delal nenravne ponudbe. Ta javni organ je mestni užitenjski paznik g. Lukman, nastanjen v stražnici pri pokopališču. Gosp. Lukman pa tudi mestna policija lahko potrdisa, da je do pičice vse tako bilo, kakor smo mi poročali.

— Volitev Henoy v komisije za pridobitniški davek. Pri včerajšnjem shodu »Trgovskega in obrtnega društva za Kranjsko« so bili naslednji kandidati kot člani priporočeni in sprejeti: Za II. razred: Lenčec Josip kot člen, Stacul Ant. kot namestnik; za III. razred: Orešek Fran kot člen, dr. Gregorič Vinko kot namestnik, in za IV. razred: Sturm Fran in Thuma Ferdinand kot člana, Lenčec Alojzij in Breskvar Fran pa kot namestnika.

— „Russkij Kružók“ začne v kratkem svoje 3. šolsko leto. S poukom se prične v ponedeljek. Odbor ima svojo sejo jutri, v sredo ob 8. zvečer v »Nar. kavarni«.

— Umrla je danes ponoči v starosti 71 let gospa Marija Dralka, soproga dvornega svetnika Dralke. Naj v miru počiva!

— Pruski vojaki v Ljubljani. V četrtek zvečer bi se imeli pripeljati v Ljubljano pruski vojaki, ki se vračajo iz Kine skozi Avstrijo domov, pa menda ne bo nič iz tega, ker so se med vojaki pokazale nalezljive bolezni in bodo morali ostati pred Trstom v kvaranteni, ali se pa celo še kar po morju peljati domov. Ako se bodo peljali mimo Ljubljane, potem jih bodo tukaj vojaštvo sprejelo. Naši in pruski častniki bodo imeli skupno večerjo, tudi moštvo bude pogosteno. Vstop na kolo-dvor bude zabranjen in prepovedan vsem nevojakom.

— Načrti za državno obrtno šolo v Ljubljani so razstavljeni še do 26. septembra, na kar s tem novič opozarjamo.

— Slovensko bralno društvo v Trzinu bude imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 29. septembra t. l. ob 9. uri dopoldan v svojih prostorih.

— Samomor. Zastrupil se je v nedeljo ponoči pri »Zemlaku« v Dobropoljah pri Ilirski Bistrici, znani reški veletržec gosp. Ivan Lukežič iz Tomina. Uzrok samomoru je baje neka neozdravljiva bolezen.

— Nezgoda. Včeraj popoldne je na Tržaški cesti 4letni deček Ivan Stresen prišel pod tovorni voz in mu je šlo kolo čez desno nogo in mu jo nad kolonom zlomilo. Deček se je bil ustrašil nekega mimo letečega psa in je skočil na stran in tako prišel pod voz, katerega ni bil opazil. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— Dva mlada tatova je prijela včeraj policija. Ukradla sta v Kovačičevi prodajalnici na Tržaški cesti eno krono. Tatova sta oba v Viča.

— Pri plesu sta se sprla in stepla v neki gostilni na Poljanski cesti dva mesarska pomočnika. Jeden je dobil na glavi 2 cm dolgo rano.

— Utonila je v Cerknici dekla Uršula Gačnik. Ko je šla čez brv, se ji je spodrsnilo in padla je v močno narasli potok, iz katerega se ni mogla rešiti.

— Namizni prti so bili ukradeni v Cerarjevi gostilni v Slomškovi ulici št. 19.

— Zlato uro in zlato verižico je izgubila neka delavka na poti proti Ježici.

* Šolski prah, o katerem se večkrat govori, kakor o malenkostni stvari, je mogoče opasnejši nego se je mislilo doslej. V nedavnem zborovanju berolinskega društva za šolsko higijeno se je opozorilo na to. 1140 g prahu izpod šolskih klopi je imelo v sebi 2 1/2 milijarde glivnih trosk. Prah, ki ga prinašajo v šolo berolinski otroci, ima v sebi 33% organskih snovi. V ta namen je predvsem treba podlage brez špranj in šolskih klopi z rešetko za noge.

* Razstava praških lepotic. Pri nedeljski veselici praških gledaliških igralcev na streliskem otoku obudila je živahno veselost osebito prav originalna razstava praških lepotic. Vsaka izmej »prelestnih« lepotic bila je razstavljena v posebnem oddelku, da si niso najbrže nevošljive, ali da se ne stepó. Občinstvo je samo razsojevalo, in po oddanih listkih sklenila se je sodba. Prvo ceno je dobila debeloločna, rezka »punčka« Urška Flašnetlova, katera se pa je k splošnemu iznenadenju prelevila pozneje v znanega praškega humorista g. Švába-Malostran-

skega. Tudi ostale razstavljene lepoticice so bile iz slične snovi. Samoumevno je, da je razstava lepotic pripravila obiskovalcem izvanredno zabavo, tako da so slednjič celo oni, ki so prišli občudovat ženske miline, odšli zadovoljni.

Imena američanskih mest. V Ameriki dajejo na novo zgrajenim mestom jako čudna imena. Potemtakem se imenujeta dve mesti v Teksasu kratko K, v Tennessee pa je mesto ABC. Druga mesta imajo imena grškega alfabeta, na pr.: Alfa, Omega, Kapa, Delta, Theta. Druga mesta imajo zopet latinska imena: Nihil, Urbs, Summus, Optima, Vox, Duo, Ego, Amicus, Pax, Exitus. Zastopan je tudi Olimp s svojimi imeni: Juno, Jupiter, Diana, Apollo, Bacchus itd. Enakih šal privoščijo si šaljivi yankeji tudi pri krstnih imenih. Neki Američan je imel pet hčerk ter jih je krstil po peterih svetovnih delih: Evropa, Azija, Afrika, Amerika in Avstralija.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 24. septembra. Na željo vseh dalmatinskih škofov je zadarski nadškof Dvornik pri grofu Goluchowskem protestiral zoper postopanje italijanske vlade v zadevi závoda sv. Jerolima.

Dunaj 24. septembra. Poročilo »Oester. Volksz.« o Körberjevi izjavi, da je vladanja že precej sit, vzbuja občeno zanimanje, ker se smatra to kot naznanilo, da je malo upanja na ugodno delovanje v prihodnji sesiji poslanske zbornice.

Trst 24. septembra. Ladja, s katero se vračajo pruski vojaki iz Kitajske, je dospela sem. Vojaštvo je bilo oficijalno sprejeto.

Praga 24. septembra. Na shodu »Katoliškega političnega društva« je grof Nostitz bridko tožil, da je katoliška stranka na Češkem tako slaba, da niti kacega kandidata ne more postaviti.

Beligrad 24. septembra. Skupščina in senat sta sklicana na dan 1. oktobra st. k.

London 24. septembra. Buri so pri Baar de Kop naskočili angleški vlak; 10 vagonov je bilo razstreljenih.

London 24. septembra. »Daily Express« poroča, da je položaj Angležev v Južni Afriki naravnost obupen. Angleška armada varuje samo železnice, drugače se ne more ganiti, ker je vse holandsko prebivalstvo v Kaplan-diji v revoluciji.

London 24. septembra. Na Kitajskem so velikanske povodnji. Več milijonov ljudi je brez strehe. Ker je za živež sila trda, se je bati novih izgredov.

Novi York 24. septembra. V Buffalu se je začela obravnava proti morilcu Mac Kinleya. Zagovornik zahteva, naj se Czolgosz oprosti, češ, da je blazen, oziroma naj se v slučaju obsodbe uvažuje kot olajševalna okolščina, da Mac Kinley baje ni umrl vsled strelav, ki so ga zadeli, ampak vsled načina zdravljenja.

Narodno gospodarstvo.

— Dobavni razpis za male obrtnike. C. kr. ministrstvo za deželno brambo namerava potreščine raznovrstnih oblačilnih in obravnih predmetov dobaviti pri malih obrtnikih. Dobave se sme udeležiti vsak samostojen obrtnik, ki stanuje v tostranski državni polovici, in sicer samostojno ali kot ud obrtne zadruge.

Predmeti, ki jih je dobaviti, so: bluže, hlače, ulanke, životni opasniki, črevlji različne velikosti, usnjeni pasi z zaponko, različni jermeni za puške, plašče, kuhinjsko orodje, kavalerijske sablje, stremena itd. jermena za uzde in druge potreščine iz usnja itd. itd. Ponudbe morajo po predpisanem vzorcu najkasneje do 18. novembra t. l. do 12. ure opodludne dospeti na ministrstvo za deželno brambo.

Uzorci predmetov, katere je dobaviti, se lahko vpogledajo, za čevlje tudi lahko kupijo pri glavnem skladišču vojne oprave na Dunaju. Razglas z natančnejimi pogoji, zaznamek predmetov, cenik in ponudbeni vzorec se lahko pogledajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, katera na zahtevanje razglas tudi pošlje.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 2. Dr. pr. 1111.

V sredo, 25. septembra 1901.

Lani in letos z največjim uspehom igrano v Parizu, na Dunaju, v Pragi in Zagrebu.

Noviteta!

Coralie & Comp.

Burka v treh dejanjih. Scenarist Albin Valabregue in Maurice Hennequin. Režiser Adolf Dobrovoiny.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2 uri. — Konec ob 10. uri.

Prihodnja predstava bode v soboto, 23. t. m. Prvikrat velika opera: „Zidinja“.

Meteorologično poročilo.

Vlaka nad morjem 806,3 m. Srednji srčni tlak 750,0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura t. v. C.	Vetrovi	Nebo	Vlaga v %
23	9. zvečer	736,5	15,6	sl. zahod	jasno	100
24	7. zjutraj	736,2	13,3	sl. sever	megla	100
	2. popol.	734,9	22,8	sl. svzhod	del. oblak.	100

Srednja večerajšnja temperatura 17,7°, normale: 13,8°.

Dunajska borza

dne 24. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	88,50
Skupni državni dolg v srebru	88,40
Avstrijska zlata renta	118,85
Avstrijska kronska renta 4%	95,55
Ogrska zlata renta 4%	118,40
Ogrska kronska renta 4%	92,45
Avstro-ogrške bančne delnice	1613
Kreditne delnice	612
London vista	239,20
Nemški državni bankovci za 100 mark	117,15
20 mark	23,43
20 frankov	19,01
Italijanski bankovci	91,65
Č. kr. cekini	11,33

Kranjska odvetniška zbornica naznanja tužno vest, da je njen član, gospod

dr. Valentin Temnikar

odvetnik v Kamniku

dne 22. septembra t. l. umrl. (2078)

Odljka Temnikar roj. Lenček naznanja v svojem in v imenu svojih otrok **Stanka** in **Marije** pretužno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

dr. Valentin Temnikar

odvetnik v Kamniku

danes ob 11. uri dopoldne po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 51 letu starosti izdihnil svojo blago dušo.

Truplo predragega pokojnika se bode v torek, dne 24. t. m., ob 1/4 uri popoldne v hiši žalosti, Velike ulice št. 17, slovesno blagoslovilo in se potem preselilo na pokopališče na Zale.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v samostanski cerkvi.

Predragi pokojni bodi priporočan v blag spomin. (2080)

V Kamniku, 22. septembra 1901.

Globoke žalosti potrži naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena soproga in dobra mačeha, oziroma sestra in teta, blagorodna gospa

Marija Dralka roj. Mulley

sinoči, dne 23. t. m., ob 7 1/2 uri po dolgotrajni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v 71. letu svoje starosti, blaženo v Gospodu zaspala.

Pozemeljski ostanki drage ranjke bodo v sredo, dne 25. t. m., ob 10 uri predpoldne v hiši žalosti na Mestnem trgu št. 1, slovesno blagoslovljeni in potem na južni kolodvor radi pokopanja v rodbinski rakvi v Radoljci prepeljani, kjer se vrši pogreb ob 4. uri popoldne.

Sv. maše bodo se darovale v Ljubljani v cerkvi Marijinega Oznanjenja in v župnijski cerkvi v Radoljci.

Prosimo za sočutje. (2079)

V Ljubljani, 24. septembra 1901.

Jožef Dralka, c. kr. dvorni svetnik v p., soprog. — **Jožef, Marija, Ana**, pastorki. — **Josefina Heitschevar**, grajščakinja na Krškem, **Antonija Schuller**, vdova po c. kr. okrajnem načelniku v Gradcu, sestri. — **Leopoldina Pirnat**, c. in kr. stotnika soproga v Karlovcu, nečakinja.

Mlad, vojaščine prost ključar za strojno orodje,

ki je dovršil šestmesečni elektrotehnični tečaj z dobrim uspehom, slovenščine vošč, išče službe kakor monter, obratni vodja ali kaj enakega. (2056-2)

Ponudbe na upravnništvo »Sl. Naroda«.

Prav zmožen (2055-2)

kupčevalec

v najboljših letih želi službo kot komptarist, poslovođa (opravniki) ali tudi potovovalec proti stalni plači prevzeti.

Poizve se pod šifro „ugodno 35“ **Ljubljana, poste restante.**

Ges. kr. avstrijsko državno železnico.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Príhod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curina, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10 uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Príhod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Pet parov belih golobov pavčkov

čiste pasme, po 3 K par, proda Fani Selko na Tržaški št. 55.

Mlad trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, ki je dovršil tudi trgovsko šolo v Ljubljani, želi službe spreminiti.

Ponudbe se prosi pod „trgovski pomočnik“ upravníštvu „Slov. Naroda“. (2048-3)

Šivilje in učenke

se vsprejmó takoj. 2074-1

Sv. Petra cesta št. 20, I. nadstr.

Trgovskega pomočnika

sprejme (2045-3)

A. Šarabon

špecerijska trgovina v Ljubljani.

Specijalna trgovina za kavo Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

kavo Santos dobrega ukusa po gl. 1— kilo „Neigherry“ aromatično-krepkega okusa „140“ „Piraldy“ najfinejšega okusa „160“ Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši kakovosti. (12-180)

Glavna zaloga J. Klauerjevega „Triglava“.

KADILCI!
ZAHTEVAJTE POVSOD
CIGARETNE PAPIRČKE
V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA
KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEM DRUGIM
GLAVNA ZALOGA:
JOS. ŠTOKA-TRST

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico ima tvrdka (1929-6)
Iv. Bonač v Ljubljani.

Reelna manufakturna trgovina.

Česnik & Milavec
priporočata slav. p. n. občinstvu
sa jesensko in zimsko sezijo
svojo izvanredno lepo asortirano
salogo sa obleke in druge
šimske potrebštine. 2073-1

Ljubljana, Spitalske (Singerjeve) ulice.

Notarskega kandidata

vzprejme notar v Idriji.

Plača po dogovoru — služba prijetna — vstop takoj, eventualno čez nekaj časa. (2063-2)

Proda se po nizki ceni 137 oralov (skupaj)

lepega bukovega gozda

blizu Ljubljane. (2030-3)

Kje? pove upravníštvu »Slov. Nar.«.

Jako dober zaslužek za dame

združen je s prodajo nekega lahko spečljivega damskega predmeta zasebnim odjemalcem. Ponudbe nemški pod „Hoher Verdienst“ na anončno, pisarno Günther-Jevo v Topliceh (Češko). (Annoncen Bureau Günther in Töplitz, Böhmen). (2075)

Velika avstr. zavarovalna družba išče

iztirjevalce (inkasante)

za Ljubljano in okolico; za sedaj proti proviziji. (2037-3)

Ponudbe pod „Ljubljana“ do 22. t. m. na upravníštvu »Slov. Nar.«.

Dobre cenene ure
s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatin
Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gl. 3-75
Prava srebrna remontoarka . . . 5-80
Prava srebrna verižica . . . 1-20
Nikelnasti budilce . . . 1-95
Moja tvrdka je odklikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pismen. (2611-81)
Illustrirani katalog zastoj in poštnine prosto.

100 hektolitrov grozdja proda se

v Plešivici nad Jasko (Hrvatsko).

Kupci naj se obrnejo do 30. septembra t. l. na (2076)

Stjepana Makužić-a

župnika v Rudi pri Samoboru.

Patentirano žično steklo
najboljši in najmodernejši stekleni material za gornje svetlobe in stranska okna v kolodvorskih vežah, svetlobnih dvoriščih, strojnih delavnicah, skladiščih blaga, verandah, za vsakovrstne ognja varne in pri tem svetlobo propuščajooe sklepe, za signalne plošče itd. itd.

Izgotovljene v debelosti od ca. 4 do 30 mm in v ploščah do 2-5 m².

Prednosti: Največja varnost proti zdrobljenju, nedosežna uporna sila, varnost proti ognju je jako velika, tuč prodira jako lahko in izborno, oledenje je lahko in se prihrani na železni konstrukciji itd. itd.

Uporablja se z najboljšim uspehom pri mnogih državnih in zasebnih zgradbah. Pri mnogih železnicah tu- in inozemstva obligatorično uvedeno.

Varstveni tobolci iz žičnega stekla za vodostojna stekla pri lokomotivah in parnih kotlih. (2077-1)

Vlite trde steklene plošče za prozorne strehe po katerih se lahko hodi v fiksnih masah, gladke ali z raznovrstno izdelanimi površinami, bele ali napol bele z žično vložko ali brez nje.

Stekleni strešniki in stek. zarezni strešniki napol ali čisto beli, z žično vložko ali brez nje, v najrazličnejših oblikah in velikostih.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie
vorm. Friedr. Siemens
Neusattl bei Elbogen (Böhmen).
Zastopnik za Ljubljano in okolico:
Av. Agnola v Ljubljani.